

ДВА КАНДИДАТА СЕ ЯВИХА НА КОНКУРС

Сигурно сте се замисляли как е правилно да се каже: *Два кандидата се явиха на конкурс* или *Двама кандидати се явиха на конкурс*. Правилото гласи, че бройна форма за множествено число имат само съществителни от мъжки род за нелица (напр. *един стол – два стола*), докато съществителните за лица имат само обикновена форма за множествено число (напр. *един актьор – двама актьори*). Бройната форма се употребява след числителни бройни имена (*два, три, сто*), числителни за приблизителност (*два-три, десетина*) и наречия за количество (*няколко, колко*).

В някои случаи обаче съществителното може да функционира в няколко различни значения, в които да означава както лице, така и нелице. Такива са например *член* (на комисия) – *член* (в закон или документ), *редактор* (на списание) – *редактор* (компютърна програма), *офицер* (в армия) – *офицер* (шахматна фигура). В тези случаи при употреба на съществителното за означаване на лица то ще се използва в обикновена форма за множествено число (*Трима членове на комисията гласуваха против промените в Наказателния кодекс*), докато за нелица – в бройна форма (*Съдът установи нарушение по два члена от Закона за защита от дискриминация*).

Нека се върнем към въпроса правилна ли е формата *два кандидата*. Прилагайки правилата, ако кандидатите са лица, е задължително да използваме *двама кандидати*, докато ако говорим за кандидати нелица (например фирми, отбори) – *два кандидата* е напълно допустимо. Например: *Има два основни кандидата за Купата по футбол*. Въпреки че не противоречи на езиковата норма, употребата на бройната форма (*няколко*) *кандидата/претендента/участника* в определен контекст може да звучи нетипично, когато не е изяснено дали се имат предвид лица или нелица. В такъв случай се препоръчва конкретизиране, например: *Има два отбора кандидати за Купата по футбол. Две фирми кандидатки участват в конкурса*.

Ивелина Стоянова

Секция по компютърна лингвистика
Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ – БАН